INUIT ATAQATIGIIT
INATSISARTUNI

UKA26/426

18.11.2026

Mimi Karlsen

Naalakkersuisut Sullualummut (Nordvestpassagen) atatillugu Avannaani Avannaata-Kitaanilu imartatsinni umiarsuit angallannerisa annertusiartorsinnaanerata piniarfinnut, immami miluumasunut najukkamilu inuussutissarsiornikkut soqutigisanut kingunerluutigisinnaasai pinaveersaartinniarlugit kingusinnerpaamik UPA 2027-mi iliuusissanut pilersaarummik suliaqarnissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Pilersaarummi Kalaallit Nunaata nammineq oqartussaaffiisa iluanni suliniutissat kiisalu naalagaaffimmi oqartussaasunik nunanilu tamalaani suleqatigisassanik attuumassutilinnik suleqatigiinnissamut periarfissat ilaatinneqassapput.
(Inatsisartunut ilaasortaq Isak Johannessen, Naleraq)

Siullermik Inuit Ataqatigiit sinnerlugit Isak Johannessen, Naleraq, qujaffigissavarput pingaarutilimmik oqallisissiamik saqqummiussimmat.

Avannaata Kitaani umiarsuarnik angallannerup qanoq annertutigilersinnaanera suli nalugaluarparput. Kisianni Sullualuk aqqutigalugu angallannerup annertusiartornera imaani avatangiisinut, immami miluumasut ingerlaartarnerannut, piniarnermut najukkamilu inuussutissarsiornermut sunniuteqarsinnaavoq.

Taamaammat kingunerisinnaasai eqqarsaatigalugit piareersimasariaqarpugut.

Avannaata Kitaani innuttaasut ilaannut imaq ulluinnarni inuuniutaavoq. Piniarneq aalisarnerlu isertitaqarfiupput suliffissaqartitsillutillu, aammali kulturitsinnut, nerisassanut nunattalu pisuussutaanik atorluaanissamut attuumassuteqarput.

Taamaattumik angallannerup annertusiartornera imaannaanngitsumik angallannermut periarfissatut kisiat isigissanngilarput. Pinngortitamut aamma innuttaasunut imartamik atuinermi sunniutai ilanngullugit misissortariaqarpavut.

INUIT ATAQATIGIIT
INATSISARTUNI

Pikialasorsuaq pillugu sulinermi tunngavissaqareerpugut. Inuit Circumpolar Councilip, ICC-p, 2016-imi Pikialasorsuaq pillugu isumalioqatigiissitaq pilersippaa.

Isumalioqatigiissitaq 2017-imi nalunaarusiaminik saqqummiussivoq. Inassutigineqartut ilagaat Inuit siuttoralugit aqutsinermut aaqqissuussinermik pilersitsineq, illersugaasumik immikkoortumik taassumalu eqqaani aqutsinermut immikkoortumik toqqaanissaq kiisalu Inuit tamaani najugallit nunat akornanni angalanissamut periarfissaasa pitsanngorsarnissaat.

Inassuteqaatit taakku malitseqartinniarlugit sulineq ingerlaqqippoq. 2023-mi Kalaallit Nunaata Canadallu Pikialasorsuaq pillugu suleqatigiinnissamut nalunaarummik atsioqatigiissutigaat. 2024-milu Nuummi Inuit kattuffii, KNAPK, oqartussaasut allat peqataasullu ataatsimiipput.

ICC-p ataatsimiinnermi inassuteqaataasa erseqqissarpaat suleqatigiinnissamut nalunaarut isumalioqatigiissitap inassuteqaataasa ilaannaannik imaqarnera, suliallu Inuit siulersuinerat peqataatinnerallu tunngavigalugit ingerlateqqinneqartariaqartoq.

ICC-p inassuteqaatai aamma siunnersuummut matumunnga toqqaannartumik attuumassuteqarput. ICC-p kaammattuutigaa naalakkersuisut umiarsuarnik angallannerup imaanilu ilisimatusarnerup killilersorneqarsinnaaneranut killiliussassanik aalajangersaasariaqartut, tamakkulu nunani tamalaani, soorlu IMO-mi, akuerineqarnissaat sulissutigineqartariaqartoq. Aamma ICC, Qikiqtani Inuit Association aamma Avannaata Kommunia ataatsimoortumik aqutsinermut ataatsimiititaliamut ilanngunneqarnissaat, najukkamilu innuttaasut pisinnaatitaaffeqartullu piviusumik peqataatinneqarnissaat inassutigineqarpoq. Pikialasorsuaq pillugu sulinermi assigiinngitsunik ataatsimiititaliaqarpoq.

ICC-p isumalioqatigiissitaa siusinnerusukkut pilersinneqarpoq, ICC-llu isumalioqatigiissitap inassuteqaataasa malitseqartinneqarnissaannut piviusunngortitsinissamut ataatsimiititaliaq pilersippaa. ICC aamma QIA teknikkikkut suleqatigiillutik suliaqarput.

Kalaallit Nunaata Canadallu ataatsimoorlutik aqutsinermut ataatsimiititaliaat 2023-mi suleqatigiinnissamut nalunaarummi siunniunneqarpoq, ICC-llu 2024-mi inassuteqaataani ataatsimiititaliap suliassai Inuit kattuffiillu peqataatinneqarnissaat suli ersarissarneqartariaqartut oqaatigineqarpoq.

Taamaattumik suleqatigiinnissamut aaqqissuussaq pioreersoq eqqaaginnarlugu naammassanngilaq.

INUIT ATAQATIGIIT
INATSISARTUNI

Inuit Ataqatigiit isumaqarput Pikialasorsuaq pillugu suliat ingerlaqqinneranni umiarsuarnik angallannerup annertusiartornerata kingunerisinnaasai erseqqissumik misissorneqartariaqartut.

Ilaatigut sumiiffiit piffissallu mianernartut, immami miluumasunut piniarnermullu sunniutaasinnaasut, nakkutilliineq upalungaarsimanerlu, kiisalu Kalaallit Nunaata nammineq susassaqarfigisamini iliuuserisinnaasai pillugit misissuisoqartariaqarpoq.

Aamma oqartussaasut, Canada nunallu tamalaat suleqatigineqarnissaat pisariaqartoq ersersinneqassaaq.

Piniartut, kommunit, KNAPK aamma Inuit kattuffii suliaq aallartinneraniit peqataatinneqartariaqarput. Ilisimasaat ilisimatuussutsikkut ilisimasat peqatigalugit atorneqassapput, peqataasinnaanissaannullu periarfissat pisariaqartut qulakkeerneqassallutik.

Taamaattumik Inuit Ataqatigiit Naalakkersuisup allannguutissatut siunnersuutaa taperserpaat, siunnersuutigimmagu suliaq Pikialasorsuaq pillugu sulinermi ingerlaqqittumi ingerlanneqassasoq.

Peqatigisaanilli naatsorsuutigaarput Naalakkersuisut ICC-p inassuteqaatai ilanngutissagaat, umiarsuarnik angallannerup annertussusissaa aamma nunani tamalaani killiliussisinnaaneq ilanngullugit.

Pikialasorsuaq pinngortitamut pingaaruteqarpoq, aammali innuttaasut tamatuminnga atuisut inuuniutaannut pingaaruteqarluni. Siunissami qanoq aqunneqarnissaanut aalajangiinermi taakku nipaat piviusumik tusarneqartariaqarpoq.

Qujanaq.